

hjælp, har været dels Mangel paa Gode til at indskyde større Bidrag for at sikke sig i sin Alderdom, dels dette, at det har været stillet hen i det Uvisse, om man kunde faae nogen Hjælp eller ikke. For Samfundet tror jeg ogsaa, at det vil være af stor Betydning, at der aabnes en Udvei til at komme værdige Trængende til Hjælp paa anden Maade end hidtil. Nu staar Kommunen jo værgeløs over for ethvert Krav, der stilles til den, idet den er nødt til at tilfredsstille Kravet, imod at den Vedkommende kommer ind under det offentlige Fattigvæsen, altsaa taber sine borgerlige og politiske Rettigheder, et Tab, som maasse Mange kun bryde sig lidt om. Derved tror jeg ogsaa, at man er kommen til ensidig at betragte Grundlovens § 84, og derfor antager jeg fremdeles, at de Møster ere udgaaede, som sige, at det foreliggende Lovforslag er en Omgaaen af Grundloven, hvad jeg paa ingen Maade kan finde rigtigt. Naar der af det Offentlige ydes Hjælp gennem Fattigvæsenet, saa er det klart nok, at det er Fattighjælp; men naar Hjælpen ikke ydes paa denne Maade, tror jeg ikke, at den falder ind under nævnte Grundlovsparagraf. Jeg kan derfor heller slet ikke se, at Indenrigsministerens Forslag staar i nogen Modstrid med denne Paragraf; men jeg skal indrømme det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgfreds, at dersom dette var Tilfældet, kunde muligvis noget Egnende gøres gjældende mod det foreliggende Forslag. Den Understøttelse, der er Tale om i Fattiglovens §§ 71 og 72, gaar jo ikke ud af Fattigkassen, men ud af Kommunkassen, og Kommunkassen er jo ikke en Fattigkasse. Efter min Opfattelse af det foreliggende Forslag kan jeg altsaa ikke Andet end stemme for det, og jeg skal naturligvis meget tilraade ogsaa Andre at gjøre det. Det forekommer ikke mig, at der er blevet fremført nogen begrundet Indvending derimod. Hvis man vilde bruge den fine Vægt, som man her har brugt, ved alle andre Lovforslag for at vise alle de smaa Bedragerier, de kunne foranledige, saa vil jeg spørge, hvormange Lovforslag der da ville kunne gaa fri. Man maa ogsaa huske paa, at naar Loven først er traadt i Virksomhed, og det da viser sig i en eller anden Retning, at den afstedkommer større Misgreb, saa har Lovgivningsmagten det jo altid i sin Haand, at kunne foretage de nødvendige Forandringer. Grunden til, at jeg ikke kan tilraade at vedtage Mindretallets Forslag, er, som jeg allerede har sagt, den, at jeg ikke kan sene, at det vil hjælpe os endog det Allermindste bort fra, hvad vi nu have, og at det, vi nu for Liden have, er

i højeste Grad utilfredsstillende, antager jeg, at det ærede Mindretal selv vil indrømme.

H. Jensen (Aarhus Amts 3die Valgfreds): Der er utvivlsomt den Hovedforskel tilstede mellem Flertallet og Mindretallet, at medens Mindretallet kun fjender og fremdeles kun vil kjende Fattighjælp, saa vil Flertallet kjende en Understøttelse, som det ikke vil kalde Fattighjælp. Ud af denne forskellige Betragtning kan der ledes mange differerende Puncter med Hensyn til deres Grundopfattelse, og udaf denne forskellige Grundopfattelse forekommer det mig, at det ærede Medlem for Aarhus Amts 2den Valgfreds (Ingerslev) har ledet de fleste af de Indvendinger, som han har fremsat imod Flertallets Forslag. Dersom man opfatter Grundlovens § 84 saaledes, at der kun kan ydes, hvad man kalder almindelig Fattighjælp, og at al Understøttelse, som ydes til nogen Trængende af offentlige Midler, skal have de Følger, som ere knyttede til Modtagelsen af almindelig offentlig Fattighjælp, saa kan jeg vel komme til at forstaa denne Tale om Sammenblanden af Fattighjælp og Understøttelse til Selvhjælp, som det ærede Medlem fremsførte; men dette kan jeg netop ogsaa kun, naar jeg gaar ud fra den nævnte Forudsætning, som jeg ikke billiger eller anser for rigtig, hvoraf da atter følger, at jeg heller ikke kan billige de Anskuelser, som det ærede Medlem udtalte derom. Det ærede Medlem fremsatte strax i Begyndelsen af sit Foredrag den Betragtning, at Mindretallet egentlig ikke havde modsat sig den Tanke at støtte Selvhjælpen. Dette kan jeg just heller ikke se, at det har gjort i sine Ord; men det forekommer mig dog, at det i en paafaldende Grad har gjort det i sin Gjerning, og dette er nok saa betydningsfuldt. Saaledes som Loven vil komme til at se ud, naar Mindretallets Indringer til Forslagets væsentlige Indhold blive vedtagne, vilde disse Understøttelseskasser jo komme til at spille den samme bedrøvelige Rolle, som de Fattiges Kasse hidtil har spillet. Man har med megen Nøje fundet, at de Fattiges Kasse har gjort en lille Emule Nytte; men det er dog vistnok saa sjældent og saa smaat, at man sikkert behøver et Forstørrelsesglas for at blive det vaer. Det er kun, naar man søger ret nøjsommelig paa enkelte Steder og under enkelte Forhold, at man kan finde, at Saadant er slet; men de Forhaabninger, som man nærede til denne Kasse, kunne i det Hele betragtes som fuldstændig slaaede feil, og jeg er tilbøielig til at tro, at selv de fleste af Mindretallets Medlemmer ville ind-